

PATVIRTINTA

Širvintų pradinės mokyklos direktoriaus

2007 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V1-37

(Širvintų pradinės mokyklos direktoriaus

2017 m. rugpjūčio 24 d. įsakymo Nr. V1-60 redakcija)

ŠIRVINTŲ PRADINĖS MOKYKLOS ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato pagalbos mokiniams teikimo paskirtį, uždavinius, principus, mokykloje teikiamos pagalbos formas, apibrėžia pagalbos gavėjus ir teikėjus bei pedagoginės, specialiosios pedagoginės, socialinės pedagoginės, specialiosios ir psichologinės pagalbos organizavimą ir teikimą.

2. Švietimo pagalbos mokiniui teikimas – tai koordinuota mokyklos darbuotojų (mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto, mokytojo padėjėjų, mokyklos vadovų) veikla, susijusi su mokinių pedagoginių, specialiųjų pedagoginių, socialinių pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, nukreipta į mokinių pasiekimų gerinimą ir jų saugumo užtikrinimą.

3. Psichologinė pagalba, specialioji pedagoginė pagalba, socialinė pedagoginė pagalba ir specialioji pagalba teikiamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintomis tvarkomis:

3.1. psichologinė pagalba teikiama vadovaujantis „Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu“, patvirtintu 2011 m. liepos 5 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. 1215;

3.2. specialioji pedagoginė pagalba teikiama vadovaujantis „Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu“, patvirtintu 2011 m. liepos 8 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. 1228;

3.3. socialinė pedagoginė pagalba teikiama vadovaujantis „Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950;

3.4. specialioji pagalba teikiama „Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229;

3.5. psichologinė, specialioji pedagoginė, socialinė pedagoginė ir specialioji pagalba teikiamos vadovaujantis „Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu“, patvirtintu 2011 m. balandžio 11 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-579 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gegužės 2 d. įsakymo Nr. V-319 redakcija) ir „Širvintų pradinės mokyklos Vaiko gerovės komisijos darbo organizavimo reglamentu“, patvirtintu 2011 m. birželio 16 d. Širvintų pradinės mokyklos direktoriaus įsakymu Nr. V1-33 (2017 m. birželio 21 d. Širvintų pradinės mokyklos direktoriaus įsakymo Nr. V1-55 redakcija).

II SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO PASKIRTIS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

4. Švietimo pagalbos teikimo mokiniui tikslai:

4.1. psichologinės pagalbos – stiprinti mokinių psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą, prevencinėmis priemonėmis skatinti saugios ir palankios ugdymuisi aplinkos mokykloje kūrimą, padėti mokiniams atgauti dvasinę darną, gebėjimą gyventi ir mokytis, aktyviai bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais);

4.2. specialiosios pedagoginės pagalbos – didinti mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymosi veiksmingumą;

4.3. socialinės pedagoginės pagalbos – padėti tėvams (globėjams), kad būtų įgyvendinta mokinio teisė į mokslą, išsiaiškinti ir šalinti priežastis, dėl kurių mokynys negali lankyti mokyklos ar vengia tai daryti, užtikrinti mokinių saugumą mokykloje bei padėti joje adaptuotis;

4.4. specialiosios pagalbos – didinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio ugdymosi veiksmingumą.

5. Švietimo pagalbos mokiniui teikimo uždaviniai:

5.1. tenkinti mokinių ugdymosi poreikius;

5.2. užtikrinti mokinių saugumą mokykloje ir pozityvų mikroklimatą;

5.3. teikti reikiamą pedagoginę, specialiąją pedagoginę, socialinę pedagoginę, psichologinę, specialiąją pagalbą;

5.4. sudaryti sąlygas sėkmingam įvairių gebėjimų mokinių ugdymuisi.

6. Švietimo pagalbos mokiniui teikimo principai:

6.1. lygių galimybių – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

6.2. visuotinio – pagalba teikiama visiems mokyklos mokiniams, kuriems jos reikia;

6.3. kompleksiško – pagalba teikiama pagal poreikį derinant visų reikiamos pagalbos teikėjų veiksmus, parenkant tinkamas formas ir būdus;

6.4. bendradrabiavimo – mokyklos, šeimos bei kitų institucijų dalyvavimas teikiant pagalbą;

6.5. individualumo – pagalba teikiama atsižvelgiant į individualius konkretaus mokinio poreikius;

6.6. veiksmingumo – pagalba teikiama laiku, užtikrinama reikiamų specialistų pagalba, parenkami tinkami ir laiku priimti sprendimai.

III SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI

7. Švietimo pagalbos gavėjai yra mokyklos mokiniai. Prireikus pagalba gali būti teikiama mokytojams ar mokinių tėvams.

8. Švietimo pagalbą mokiniams teikia šie mokyklos darbuotojai:

8.1. mokytojai – pirminę pedagoginę, psichologinę, socialinę pagalbą;

8.2. socialinis pedagogas – socialinę pedagoginę pagalbą;

8.3. logopedas – specialiąją pedagoginę pagalbą;

8.4. specialusis pedagogas – specialiąją pedagoginę pagalbą,

8.5. mokytojo padėjėjai – specialiąją pagalbą;

8.6. psichologas – psichologinę pagalbą;

8.7. sveikatos priežiūros specialistas - individualią pagalbą mokiniams, stokojantiems higienos, sveikos gyvensenos įgūdžių;

8.8. direktoriaus pavaduotojas ugdymui – koordinuoja veiklą, prevencijos programų vykdymą, organizuoja pagalbos mokiniams teikimą;

8.9. direktorius – sudaro sąlygas pagalbos mokiniams teikimui.

9. Vaiko gerovės komisija rūpinasi pozityvaus mokyklos mikroklimato kūrimu ir mokinių saugumu, vaikų socialiniu ir emociniu ugdymu, prevencinių ir kitų programų įgyvendinimu.

IV SKYRIUS ŠVIETIMO PAGALBOS FORMOS, RŪŠYS

10. Švietimo pagalbos teikimo formos:
- 10.1. individualus darbas su mokiniu;
  - 10.2. darbas su mokinių grupe;
  - 10.3. darbas su mokiniu ir jo šeima;
  - 10.4. kompleksinis specialistų komandos darbas teikiant pagalbą mokiniui;
  - 10.5. darbas su socialiniais partneriais siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.
11. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:
- 11.1. konsultavimas – vykdomas siekiant padėti spręsti kylančias problemas, taikant įvairias konsultavimo formas ir būdus;
  - 11.2. ugdymo diferencijavimas mokiniui ar mokinių grupei – vykdomas siekiant sudaryti palankias sąlygas gabių ar mokymosi sunkumų turinčių mokinių ugdymui;
  - 11.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus, spręsti problemas, bendrauti, pažinti save, elgtis priimtiniu būdu, gebėti valdyti emocijas, formuoti sveikos gyvensenos įgūdžius;
  - 11.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas – vykdoma elgesio korekcija;
  - 11.5. tiriamoji veikla – vykdoma siekiant išsiaiškinti ir įvertinti aplinkos poveikį mokiniui, jo ugdymosi sunkumus, užtikrinti veiksmingos pagalbos teikimą;
  - 11.6. prevencinė veikla – vykdoma siekiant užtikrinti mokiniui saugią ugdymosi aplinką, kompetencijų ugdymą;
  - 11.7. pratybos – vykdomos siekiant užtikrinti specialiosios pedagoginės pagalbos teikimą.

V SKYRIUS ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO TVARKA, PAGALBOS TEIKĖJŲ FUNKCIJOS

12. Švietimo pagalbos teikimo tvarka pateikiama Aprašo priede Nr. 1.
13. Švietimo pagalbos teikėjų atliekamos funkcijos:
- 13.1. mokytojai:
    - 13.1.1. teikia pirminę pedagoginę, psichologinę, socialinę pagalbą mokiniams;
    - 13.1.2. teikia pagalbą mokiniams, turintiems bendravimo, elgesio, socialinių ar mokymosi problemų;
    - 13.1.3. užtikrina saugią ugdymosi aplinką klasėje;
    - 13.1.4. vykdo ilgalaikę tikslinę smurto ir patyčių prevencijos programą „Antras žingsnis“;
    - 13.1.5. vykdo žalingų įpročių prevenciją;
    - 13.1.6. ugdo mokinių socialinius įgūdžius;
    - 13.1.7. bendradarbiauja su pagalbos mokiniui specialistais, Vaiko gerovės komisija (toliau – VGK) ir kt. institucijomis dėl pagalbos mokiniams teikimo;
    - 13.1.8. bendradarbiauja su mokinių tėvais dėl pagalbos mokiniams teikimo;
    - 13.1.9. teikia informaciją mokinių tėvams apie vaiko ugdymosi pasiekimus, elgesį, derina veiksmus;
    - 13.1.10. laiku kreipiasi į pagalbos mokiniui specialistus ar VGK dėl pagalbos mokiniui teikimo;
  - 13.2. socialinis pedagogas:
    - 13.2.1. padeda mokiniams, ugdomiems socialinės rizikos sąlygose;

13.2.2. teikia pagalbą mokiniams, patiriantiems emocinį, psichologinį, fizinį smurtą, turintiems socialinės adaptacijos sutrikimų;

13.2.3. dirba su mokiniais, turinčiais elgesio, emocijų ir socialinės raidos sutrikimų;

13.2.4. vykdo nuolatinę smurto ir patyčių prevenciją;

13.2.5. rūpinasi socialiai remiamų ir rizikos grupės mokinių lankomumo prevencijos klausimais;

13.2.6. organizuoja pagalbą mažas pajamas turinčių šeimų mokiniams;

13.2.7. bendradarbiauja su mokytojais, mokinių tėvais ir juos konsultuoja;

13.2.8. dėl pagalbos teikimo bendradarbiauja V GK ar kt. institucijų darbe;

13.2.9. šviečia mokyklos bendruomenę socialinės pedagoginės pagalbos teikimo klausimais;

13.3. specialusis pedagogas:

13.3.1. veda specialiąsias pratybas;

13.3.2. atlieka mokinių pedagoginį vertinimą, nustato mokinių žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų lygį, atitikimą ugdymo programoms;

13.3.3. numato specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams ugdymo tikslus, uždavinius, pagalbos teikimo būdus ir taikomus metodus;

13.3.4. padeda specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams įsisavinti ugdymo turinį;

13.3.5. lavina sutrikusias funkcijas;

13.3.6. įvertina specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių pažangą;

13.3.7. bendradarbiauja su mokytojais, specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių tėvais, PPT specialistais;

13.3.8. pataria mokytojams, kaip pritaikyti specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams mokomąją medžiagą ir mokymo priemones, kaip pritaikyti ar individualizuoti Bendrąsias programas;

13.3.9. šviečia mokyklos bendruomenę specialiųjų poreikių mokinių ugdymo, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo klausimais, formuoja mokyklos bendruomenės teigiamą požiūrį į specialiųjų poreikių mokinius;

13.4. logopedas:

13.4.1. veda specialiąsias pratybas ir pratybas kalbos bei komunikacijos sutrikimams šalinti;

13.4.2. vertina mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimus ir padeda juos šalinti;

13.4.3. bendradarbiauja su mokytojais, kitais pagalbos mokiniui specialistais, mokinių tėvais, juos konsultuoja;

13.4.4. dalyvauja V GK darbe;

13.4.5. šviečia mokyklos bendruomenę specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių ugdymo, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo klausimais;

13.5. psichologas:

13.5.1. nustato mokinio asmenybės, ugdymosi problemas, galias ir sunkumus;

13.5.2. dalyvauja atliekant mokinių pirminį specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimą;

13.5.3. numato tiesioginio poveikio būdus mokiniams, kuriems reikalinga psichologo pagalba;

13.5.4. dirba su mokiniais, taikydamas psichologinio konsultavimo technikas;

13.5.5. vykdo mokinių, jų tėvų (globėjų), mokytojų švietimą vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos klausimais;

13.5.6. įvertina psichologines problemas, numato prevencinių priemonių ir programų rengimą, įgyvendinimą, vykdo psichologinių krizių prevenciją, intervenciją, postvenciją;

13.6. mokytojo padėjėjas:

13.6.1. padeda mokiniui ar mokinių grupei orientuotis aplinkoje, įsitraukti į ugdomąją veiklą;

13.6.2. paaiškina mokytojo skirtas užduotis ir talkina jas atliekant;

13.6.3. padeda perskaityti ar perskaito tekstus, skirtus mokymuisi;

13.6.4. padeda užsirašyti mokymo medžiagą ir naudotis mokymo priemonėmis;

13.6.5. atlieka veiklą, susijusią su savitarna, savitvarka, maitinimusi, judėjimu mokykloje;

13.6.6. bendradarbiauja su mokytoju ir kitais specialistais;

- 13.7. sveikatos priežiūros specialistas:
- 13.7.1. vykdo prevencinę veiklą sveikatinimo temomis;
  - 13.7.2. teikia individualią pagalbą mokiniams, stokojantiems higienos, sveikos gyvensenos įgūdžių;
  - 13.7.3. vykdo švietėjišką veiklą sveikatinimo, žalingų įpročių prevencijos klausimais;
  - 13.7.4. bendradarbiauja su mokytojais, pagalbos mokiniui specialistais, mokinių tėvais, juos konsultuoja;
- 13.8. Vaiko gerovės komisija:
- 13.8.1. rūpinasi pozityvaus mokyklos mikroklimato kūrimu ir mokinių saugumu, vaikų socialiniu ir emociniu ugdymu;
  - 13.8.2. koordinuoja prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimą;
  - 13.8.3. atlieka pirminį mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimą;
  - 13.8.4. kreipiasi į pedagoginę psichologinę tarnybą dėl mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo, specialiojo ugdymo ar švietimo pagalbos skyrimo mokiniams;
  - 13.8.5. organizuoja ir koordinuoja mokymosi, švietimo ar kitos pagalbos mokiniui teikimą;
  - 13.8.6. bendradarbiauja su mokytojais, mokinių tėvais (globėjais) dėl teikiamos pagalbos turinio, teikimo formos, būdų;
  - 13.8.7. organizuoja ir koordinuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams;
  - 13.8.8. organizuoja mokyklos bendruomenės švietimą vaiko teisių apsaugos, prevencijos, vaikų saviraiškos plėtojimo ir kitose vaiko gerovės srityse;
  - 13.8.9. bendradarbiauja su suinteresuotomis institucijomis, siekdama užtikrinti teikiamos pagalbos efektyvumą;
- 13.9. direktoriaus pavaduotojas ugdymui:
- 13.9.1. koordinuoja mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų veiklą teikiant pagalbą mokiniams;
  - 13.9.2. organizuoja pagalbos mokiniams, mokytojams teikimą;
  - 13.9.3. renka, analizuoja informaciją apie mokiniams teikiamą pagalbą, jos efektyvumą, poreikį;
  - 13.9.4. koordinuoja prevencijos programų įgyvendinimą;
  - 13.9.5. inicijuoja pagalbos mokiniui specialistų, mokytojų kvalifikacijos tobulinimą;
- 13.10. direktorius:
- 13.10.1. atsako už saugios, sveikos, emociškai saugios ugdymosi aplinkos mokykloje kūrimą, reikiamos pagalbos mokiniams teikimą, tinkamą reagavimą į smurtą ir patyčias;
  - 13.10.2. sudaro sąlygas pagalbos mokiniams teikimui;
  - 13.10.3. užtikrina pagalbos mokiniui specialistų ir kitų specialistų, teikiančių pagalbą mokiniams, poreikį;
- 13.11. Mokytojų taryba:
- 13.11.1. analizuoja ir vertina mokinių ugdymosi rezultatus, daromą pažangą;
  - 13.11.2. svarsto darbo su nemotyvuotais mokiniais problemas;
  - 13.11.3. analizuoja gabiųjų ir specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių ugdymo klausimus, numato pagalbos teikimo būdus;
  - 13.11.4. analizuoja mokymosi kokybės klausimus bei teikiamos pedagoginės ir specialiosios pagalbos mokiniui kokybę.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Švietimo pagalbos teikimo mokiniui tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintomis tvarkomis ir reglamentuoja švietimo pagalbos (pedagoginės, specialiosios pedagoginės, socialinės pedagoginės, specialiosios, psichologinės) teikimą Širvintų pradinėje mokykloje.
